
background of cholelithiasis, which affects not only the intraoperative state, but also the postoperative treatment of patients of this age category. The analysis revealed an increase in the frequency of postoperative complications in the group that underwent preoperative preparation < 24 hours. In Group A, the incidence of postoperative complications was recorded in 12 (22.2 %) patients, in Group B – 5 (14.3%), $U = 776.00$; $P = 0.0479$.

The average duration of inpatient treatment is equal in both groups, $U = 919.00$; $P = 0.3984$.

Delaying the duration of surgical intervention in elderly and senile patients with acute cholecystitis on the background of GI allows you to stabilize the condition, improve the results of postoperative treatment and reduce the frequency of postoperative complications.

Relief of pain syndrome, stabilization of the cardiovascular and respiratory systems, as well as prevention of thrombotic complications, allow us to expand the indications for applying pneumoperitoneum and performing laparoscopic surgery.

Elderly and senile patients require a more detailed and individual approach to the perioperative period, which determines the need to develop an algorithm for treating these patients.

СТАН МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ТКАНИН ПАРОДОНТА У ПАЦІЄНТІВ З ОДОНТОГЕННИМИ КІСТАМИ ЩЕЛЕП

Аветіков Д. С., Локес К. П., Проніна О. М., Стебловський Д. В.

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Система мікроциркуляції є основною ланкою, що забезпечує метаболічний гомеостаз в органах і тканинах, а обмінні порушення в організмі, в свою чергу, впливають на структурно-функціональні характеристики судин мікроциркуляторного русла, в тому числі в тканинах пародонта. Актуальність дослідження мікроциркуляції визначається тим, що за характером її порушень можна встановити початкову стадію патологічних змін в органах і тканинах, а також вибрати тактику хірургічного лікування. Лазерна доплерівська флоуметрія (ЛДФ) один з найбільш інформативних, чутливих, відтворюваних методів, що дозволяють оцінити стан мікроциркуляції в тканинах пародонта. *Мета дослідження* – визначення локального стану мікроциркуляції в тканинах пародонта методом ЛДФ у пацієнтів з одонтогенними кістами щелеп. *Об'єкт і методи дослідження.* Для оцінки стану мікроциркуляції методом ЛДФ обстежені 60 пацієнтів з одонтогенними кістами щелеп, в тому числі 26 чоловіків і 34 жінки. Середній вік пацієнтів

склав $35,42 \pm 2,1$ року. Дослідження проводилося на доопераційному етапі, на 7 та 30 добу після цистектомії. Запис кожної ЛДФ-грами проводився при температурі 22°C , з 10.00 по 11.00 годину ранку. Для оцінки параметрів мікроциркуляторного русла були взяті наступні показники: середня величина перфузії тканин кров'ю (ПМ), визначення рівня «флакса» (СКО) – середнє квадратичне відхилення коливань ПМ в заданому проміжку часу. За умов нормоциркуляторного типу мікроциркуляції тканин пародонта найнижчий зафіксований параметр в проекції одонтогенної кістки, де амплітуда ендотеліальних коливань $\text{АтахЕ (Гц)} = (0,120 \pm 0,005)$ в порівнянні з показниками інтактного пародонта $\text{АтахЕ (Гц)} = (0,210 \pm 0,032)$. Показники активних флаксомочій мають схожу амплітуду, з різницею в $\pm 0,008$ Гц. На 7 добу спостереження у пацієнтів превалює гіперемічний тип мікроциркуляції. У 28% випадків при проведенні оперативного втручання спостерігається застійний тип мікроциркуляції. На 30 добу спостереження в обох групах зафіксований нормоциркуляторний, спастичний та гіперемічний типи мікроциркуляції, але кількість пацієнтів з нормоциркуляторним типом збільшується на 16%, а з гіперемічним – менша на 3%.

РОЛЬ РЕДОКС-ЧУТЛИВИХ ТРАНСКРИПЦІЙНИХ ФАКТОРІВ У РОЗВИТКУ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ В СЛИЗОВІЙ ОБОЛОНЦІ ШЛУНКА ЩУРІВ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОЇ ФТОРИДНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ

Акімов О. Є., Костенко В. О.

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава, Україна)

Забруднення ґрунтових вод фторидами є проблемою світового масштабу. Більшість населення таких країн як Індія та Китай проживають в умовах підвищеного ризику надлишкового надходження іонів фтору до організму. Надмірна концентрація іонів фтору наявна і на території України, зокрема у таких областях як: Полтавська, Донецька та Дніпропетровська. Надлишкове надходження фторидів до організму може призвести до розвитку оксидативного ушкодження різних органів і тканин. Роль редокс-чутливих транскрипційних факторів в розвитку патологічних змін під впливом надлишкового надходження фторидів залишається недостатньо з'ясованою.

Метою даного дослідження є вивчення впливу активації транскрипційних факторів NF- κ B та AP-1 на зміни в продукції супероксидного аніон-радикалу (САР), активності супероксиддисмутази (СОД), каталази (КАТ) та концентрації малонового діальдегіду (МДА) у сли-